

Qëllimi i Planit Komunal te Veprimit për Energji dhe Klimë

Plan Komunal i Veprimit për Energjinë dhe Klimën (PKVEK) është një dokument i strukturuar që synon të përcaktojë qëllimet dhe hapat e konkrete për të promovuar zhvillimin e qëndrueshëm, të ulur ndikimin negativ mbi mjedisin dhe klimën në komunën e Gjakovës në periudhën 2023-2030. Qëllimi kryesor i PKVEK është të krijojë një strategji të qëndrueshme për menaxhimin e energjisë dhe zvogëlimin e ndikimit të ndryshimeve klimatike në nivel lokal. Disa nga qëllimet dhe përgjegjësitë kyçe të PKVEK mund të jenë:

1. **Reduktimi i emetimit të gazrave të efektit të ngrohjes:** Për të përmirësuar cilësinë e ajrit dhe të ulur ndikimin në ndryshimet klimatike, PKVEK mund të përcaktojë qëllime specifike për reduktimin e emetimeve të gazrave të efektit të ngrohjes, si CO₂ dhe metani.
2. **Promovimi i burimeve të energjisë ripërtitshme :** PKVEK mund të përcaktojë masat për të promovuar burime të energjisë ripërtitshme , si energjia e erës , energjia diellore, dhe energjia gjeotermale .
3. **Efikasiteti i energjisë:** Planifikimi i masave për rritjen e efikasitetit të energjisë në infrastrukturën publike dhe private, si ndërtimet e energjisë ripërtitshme dhe promovimi i përdorimit të pajisjeve që janë efeciente.
4. **Transporti i qëndrueshëm:** Përcaktimi i strategjive për promovimin e transportit të qëndrueshëm, duke përfshirë përdorimin e mjeteve të transportit të elektrifikuar dhe zhvillimin e rrjetit të transportit publik të qëndrueshëm.
5. **Kujdesi ndaj mjedisit:** Hapat për ruajtjen e mjedisit natyror dhe zonave të mbrojtura, si pyjet, ujërat, dhe habitatet e bimëve.
6. **Informimi dhe edukimi i komunitetit:** Promovimi i ndërgjegjësimit të komunitetit për rëndësinë e energjisë ripërtitshme dhe masave të tjera për të ulur ndikimin mbi klimën.
7. **Monitoring dhe vlerësimi:** Përcaktimi i sistemeve për monitorimin e progresit dhe për vlerësimin periodik të suksesit të masave të implementuara në kuadër të PKVEK.

PKVEK është një dokument i përshtatshëm, i kohëzgjatshëm dhe i ndjeshëm ndaj nevojave të komunitetit dhe mjedisit lokal. Nëpërmjet këtij plani, komuna e Gjakovës mund të ndihmojë në krijimin e një mjedisi më të qëndrueshëm dhe në reduktimin e ndikimit negativ të veprimtarive të njerëzve mbi klimën dhe mjedisin.

Në vijë me angazhimet e kryetarëve të qyteteve kryesore Evropiane në kuadër të Konventës së Kryetarëve të Komunave të nënshkruar në vitin 2015 e cila konventë fokusin kryesore e ka zvogëlimin e emitimit të CO2 në territorin e Komunave respektive për 40 % deri në fund të vitit 2030 dhe në vijë me politikat e përgjithshme kombëtare, edhe Komunat e Kosovës obligohen të hartojnë plane përkatëse të veprimit. Në këtë aspekt objektiv i Planeve Komunale të Veprimit për Energji dhe Klimë (PKVEK) është dhënia e kontributit domethënës për zvogëlimin e CO2 të umeituar në nivel komune respektivisht në nivel vendi nëpërmjet rritjes së efijencës së energjisë dhe rritjes së energjisë së prodhuar nga burimet e ripëtëritshme të energjisë. Planet e tilla të veprimit mund të konsiderohen si zhvillim pasues pas një periudhe të implementimit të Planeve Komunale të Veprimit për Efijencë të Energjisë hartimi dhe implementimi i të cilave është obligim komunal që buron nga Ligji për Efijencë të Energjisë 06/L-079.

Përfitimi parësor i Komunave nëpërmjet zhvillimit dhe implementimit të PKVEK është kursimi i energjisë përkatësisht diversifikimi i formave të prodhimit të energjisë me fokus në burimet e ripëtëritshme dhe në këtë mënyrë përmirësimi i mjedisit në nivel komunal dhe atë kombëtar si rezultat i zvogëlimit të emitimit të CO2. Përfitime tjera anësore të cilat do të rezultojnë në këtë rast për komunat kanë të bëjnë me:

- Zhvillimin lokal ekonomik
- Përmirësimin e infrastrukturës energjetike komunale
- Rritjen e cilësisë së ndërtimeve nëpërmjet zbatimit të standardeve përkatëse në kontekstin e performancës energjetike të ndërtesave
- Përmirësimin e shërbimeve publike lidhur me energjinë dhe mjedisin
- Përmirësimin e kushteve dhe komfortit të banimit në territorin e Komunës
- Zvogëlimi i emetimeve të CO2 në të gjithë sektorët duke zbatuar masat e efijencës së energjisë, duke përdorur burimet e ripëtëritshme të energjisë, duke menaxhuar konsumin, përmes trajnimit dhe masave të tjera;
- Ngritja e vetëdijes e kreatorëve të politikave për kursim të energjisë, operatorëve dhe përdoruesve përfundimtarë.

Nëpërmjet implementimi i suksesshëm të PKVEK, komuna e Gjakovës përpos arritjes së caqeve afatshkurtra në kuptimin e furnizimit të qëndrueshëm me energji ka për synim të bëjë progres domethënës drejt vizionit të saj për komunë të pastër, energjetikisht të qëndrueshme dhe ekonomikisht të zhvilluar duke u bazuar në parimet e ekonomisë së gjelbër dhe të riciklimit.

Zvogëlimi i emetimeve të dioksidit të karbonit (CO₂) në të gjithë sektorët është një qëllim i rëndësishëm në shembullin e Planit Komunal të Veprimit për Energjinë dhe Klimën (PKVEK) për komunën e Gjakovës. Për të arritur këtë qëllim, mund të përdoren disa masa të efikasitetit në sektorët kryesorë të ndikimit në emetimin e CO₂:

1. **Efiçienca e energjisë në ndërtesa:** Përmirësimi i izolimit termik dhe përdorimi i teknologjive të energjisë së gjelbër për ngrohjen dhe ftohjen e ndërtesave mund të ndihmojë në zvogëlimin e konsumit të energjisë dhe, si rezultat, në zvogëlimin e emetimeve të CO₂.
2. **Transporti i qëndrueshëm:** Nxitja e përdorimit të transportit publik, të bicikletave, dhe mjetëve të transportit elektrik ose të tjerë të ndërgjegjshëm ndaj mjedisit mund të ndihmojë në zvogëlimin e emetimeve të CO₂ në sektorin e transportit.
3. **Prodhimi i energjisë së gjelbër:** Investimi në burime të energjisë së gjelbër, si erës, diellit, dhe hidroenergji, mund të zvogëlojë ndjeshëm përdorimin e burimeve të energjisë fosile dhe, në këtë mënyrë, emetimet e CO₂.
4. **Rritja e efiçienca në prodhimin dhe përpunimin e mallrave:** Në sektorët industrialë dhe të prodhimit, mund të zbatohen teknologjitë dhe praktikatat më të efiçienta për të reduktuar ndikimin e tyre negativ mbi mjedisin dhe për të zvogëluar emetimet e CO₂.
5. **Zhvillimi i infrastrukturës së transportit publik:** Përmirësimi i rrjetit të transportit publik dhe përdorimi i mjetëve të transportit të pastër në këtë sektor mund të ulë nevojën për automjete të cilat emetojnë CO₂.
6. **Përdorimi i teknologjive të pastër:** Përdorimi i teknologjive të pastër dhe mjedisore në të gjithë sektorët e ekonomisë mund të ndihmojë në zvogëlimin e emetimeve të CO₂.

Për të arritur këto qëllime, komuna e Gjakovës duhet të përgatisë strategji dhe plane konkrete të veprimit, të përfshijë komunitetin lokal dhe sektorët ekonomikë, dhe të sigurojë burimet dhe financimin e nevojshëm për zbatimin e masave të efiçencës. Ndërkaq, monitorimi dhe vlerësimi i periodik i përparimit është gjithashtu i rëndësishëm për të siguruar qëllimet e zvogëlimit të emetimeve të CO₂ të arrihen me sukses.